

p/cco/o

รสชาติเล็กๆระหว่างบรรทัด

ความฝันพอดีคำ กับรสชาติความทรงจำ เปี่ยมความหมาย

揚子堂糕餅舖

กวงเฟิง

เขียน

ภาวิตา ทองเจริญ

แปล

“ต่อให้เป็นช่วงเวลาพัก

เขาก็ยังเปิดอ่านหนังสือเกี่ยวกับการทำขนมปังอยู่เสมอ
ในหนังสือมีสีปากกาไฮไลต์และกระดาษโพสต์-อิทแปะเต็มหน้า”

– กวงเฟิง

การอ่านคือรากฐานแห่งชีวิต

คำนำสำนักพิมพ์

ชีวิตไม่เคยเป็นเส้นตรง บางครั้งต่อให้มีเป้าหมายเป็นหลักมัน
ในใจแล้ว หนทางนั้นก็ยังคงคดเคี้ยว เต็มไปด้วยทางแยกชวนสับสน
และชีวิตนั้นก็ยิ่งดูน่าหวาดหวั่น หากเรายังตอบไม่ได้เสียด้วยซ้ำว่า
เป้าหมายหรือความฝันที่แท้จริงของตัวเองคืออะไร ไม่รู้จะเรียกว่า
หลงทางได้ไหม ในเมื่อยังไม่รู้ว่าอยากเจอสิ่งใดที่ปลายทางของการ
พเนจร

ทว่าโลกนี้ไม่มีหนทางที่เสียเปล่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้พบเจอ
และสัมผัสระหว่างการเดินทางล้วนพาเราไปเจอประสบการณ์ใหม่
ได้ประกอบสร้างชีวิตที่มีความหมาย และความทรงจำ
เหล่านั้นล้วนมีส่วนเปลี่ยนแปลงบางอย่างภายในตัวเราเสมอ

‘อันฉวิน’ ชายหนุ่มธรรมดา ๆ คนหนึ่งที่ไม่เคยมีความฝันใด
เป็นพิเศษเลือกพเนจรไปบนหนทางกลิ่นหอมของขนมหวาน
พาตัวเองไปพบนพรสชาติละเมียดละไมทว่าเปี่ยมความขมิ้นขลังของ
กาลเวลาในร้านวาภาซิเก่าแก่ที่ญี่ปุ่น ได้เรียนรู้ ได้พบรัก ได้ออกหัก
ได้หอบความทรงจำและความสับสนกลับมาก่อรูปความทรงจำใหม่
กับผู้คนมากมายซึ่งมีฝันและความทรงจำไม่เหมือนกันที่ร้านขนมอบ
เล็ก ๆ ในไต้หวันของคุณตา

ตลอดเรื่องราวอวลกลิ่นหอมหวาน เราอยากให้ทุกคนได้
ลองดื่มด่ำกับรูป รส ดมดมกลิ่นหอมละมุนอันเป็นเอกลักษณ์
แล้วจะเลียดชิมขนมแต่ละชิ้นอย่างตั้งใจ สัมผัสรสชาติซบซึ้งที่ซ่อน
อยู่ในขนมชิ้นเล็กๆ เหล่านั้น พลังค่อยๆ ค้นหาความฝันของตัวเอง
พร้อมกันกับอันฉวีन्दูสักครั้ง ไม่ต้องกังวลว่าจะหลงทาง ไม่ต้องกลัว
ว่าถนนสายนั้นจะยาวไกล

เพราะสิ่งสำคัญของชีวิตอาจไม่ใช่ปลายทางของหนทางใด
แต่คือรสชาติที่ได้เลียดชิมระหว่างทางต่างหาก

p/cco/o

1

ผมยังนึกถึงช่วงเวลายามเดินทอดน่องกับเอมิโกะที่ริมแม่น้ำคาโมะในเมืองเกียวโตอยู่บ่อย ๆ

เราไปที่นั่นกันครั้งแรกตอนผมเพิ่งอยู่เกียวโตได้ไม่นาน ช่วงนั้นใบเมเปิ้ลแดงสะพรั่งงดงาม ภาพท้องฟ้าสดใสแต่งแต้มด้วยก้อนเมฆนุ่มนวลส่องสะท้อนอยู่บนแม่น้ำคาโมะ สายลมอ่อนพัดโชยใบเมเปิ้ลบนต้นตลอดสองข้างทางให้ปลิวไสวจนเห็นเป็นสีเหลืองสลัว ๆ ทิวทัศน์ตรงหน้าทำให้หัวใจอัมเมและอบอวลไปด้วยความอบอุ่น เอมิโกะเดินอยู่ด้านหน้าด้วยฝีเท้านุ่มนวล เมื่อเธอหันกลับมาหยิบปิ่นสีชมพูดอกท้อบนเสื้อเชิ้ตสีขาวของเธอก็พลั้วไหวไปตามลม เธอฉีกยิ้มพูดว่า “ช่วงฤดูใบไม้ผลิที่นี่มีดอกซากุระบานไปทั่วเลย สวยจนแทบหายใจไม่ออกเลยละ! ถึงตอนนั้นคุณต้องมาดูให้ได้นะ!” เพียงมองแววดาใจกระจ่างของเธอ ผมก็เห็นเกียวโตที่บ้านสะพรั่งไปด้วยดอกซากุระแล้ว

หลังจากนั้น ริมแม่น้ำคาโมะกลายเป็นสถานที่เดินเล่นพูดคุย ความในใจของเราสองคน ทั้งตอนหลังเลิกงานจากร้านวาเกาชิ¹

¹ขนมหวานแบบญี่ปุ่นดั้งเดิม มักทำอย่างประณีตจากวัตถุดิบธรรมชาติ เช่น ถั่วแดง แป้งข้าวเจ้า แป้งโมจิ สาหร่ายผง และน้ำตาล นิยมกินคู่กับชา

ตอนที่เอมิโกะเศร้าโศกเสียใจ และตอนไหนก็ตามที่อยากเดิน
เคียงข้างพูดคุยกับอีกฝ่าย สายน้ำจากแม่น้ำคาโมะไหลเรื่อยไปยัง
สถานที่แสนไกลอย่างใสสะอาดแจ่มชัดอยู่เสมอ รวากับย้าเตือนให้
พวกเราเผชิญหน้าหัวใจตัวเองอย่างซื่อสัตย์

ตลอดหลายเดือนนั้น ผมมัวแต่จับจ้องสีหน้าของเอมิโกะมาก
เกินไป จนกระทั่งวันหนึ่งเมื่อเธอพูดว่า “อันจินคุง ฉันขอโทษค่ะ”
ผมจึงเพิ่งรู้ตัวว่าต้นไม้ใบหญ้าริมแม่น้ำคาโมะล้วนแห้งเหี่ยวไปหมด
แล้ว บรรยากาศเปล่าเปลี่ยวราวกับดอกซากุระหมดแรงที่จะผลิบาน
และฤดูหนาวอันไร้ที่สิ้นสุดกำลังจะมาเยือน

ก่อนหัวใจจะแหลกสลายเกินเยียวยา ผมเลือกลาจากเกียวโต
แล้วมุ่งหน้าไปยังโตเกียวทันที นี่ไม่ถึงที่สุดท้ายจะได้เห็นดอก
ซากุระที่เคยเฝ้ารอชมเพราะเอมิโกะนั้นบานสะพรั่งในเมืองโตเกียว
ที่ทั้งคึกคักและเปลี่ยวเหงา ดอกซากุระบานสะพรั่งในทุกซอกทุกซอย
ของถนนทุกสายราวกับไม่มีจุดสิ้นสุด แต่วินาทีถัดมา เมื่อสายลม
พัดผ่าน มันกลับร่วงโรยลงมาคล้ายภาพลวงที่หายวับไปในพริบตา

สี่ชมพูที่ปรากฏอยู่ทั่วทุกแห่งหนของเมืองทำให้ผมนึกถึง
ริบบิ้นบนเสื้อของเอมิโกะอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผมไม่อาจทำงานได้
ไม่อาจออกไปไหน และไม่อาจหายใจ

ในหัวผมจึงเหลือเพียงความคิดเดียว “ผมต้องไปยังที่ที่มอง
ไม่เห็นดอกซากุระ”

และนี่คือเหตุผลที่ผมตัดสินใจกลับได้เร็วกว่ากำหนด
ผมเปิดประตูบ้านเข้าไป พบว่าแม่ยังจัดวางข้าวของไว้ให้ใน
สภาพเดิม เพียงแต่ดูสะอาดสะอ้านมากขึ้น และเมื่อเดินเข้าไป

ในห้องนอนก็พบว่าแม่กำลังจะเอาการ์ดวันพีซที่ผมเก็บสะสมไว้
ทั้งชุดใส่กล่องเตรียมนำไปรีไซเคิล แม่พยายามกลบเกลื่อนสีหน้า
ราวกับถูกจับได้ เริ่มจากทำหน้าตกใจก่อน จากนั้นจึงชักใช้
ผมว่าถูกไล่กลับมาเพราะไม่มีความสามารถมากพอหรือเปล่า
ตลอดสองสามวันหลังจากนั้น แม่มองผมด้วยสายตาราวกับกำลัง
พูดว่า ‘ต้องมีเรื่องอะไรสักอย่างแน่ๆ’ อยู่ตลอดเวลา และทุกครั้ง
ผมก็ได้แต่แสรังจามและพูดว่า “ช่วยไม่ได้ ผมดันแพ้เกสรดอกไม้
ที่รุนแรง”

ทุกอย่างกลับคืนสู่จุดเริ่มต้นอีกครั้ง จุดเริ่มต้นที่เต็มไปด้วย
ความสับสน

ความรู้สึกสับสนเช่นนี้อยู่ในเนื้อตัวร่างกายของผมมา
ตั้งแต่เกิด ราวกับสายตาพร่ามัวแต่กำเนิด ทุกอย่างดูเลือนราง
จนมองไม่เห็นทิศทางข้างหน้า ผมยังจำได้แม่น สิ่งที่น่าหนักใจ
ที่สุดในช่วงประถมคือการเขียนเรียงความหัวข้อ ‘ความปรารถนา
ของฉัน’ ผมมักจะผิดวันประกันพรุ่งจนถึงวันสุดท้าย ชั่วโมงสุดท้าย
จึงจะเขียนคำตอบตามคำแนะนำของแม่ไปว่า... “เป็นคนดีที่ปลอดภัย
และแข็งแรง” แต่แม่เข้าใจผิด นั่นคือความคาดหวังพื้นฐานของ
คนเป็นพ่อเป็นแม่ ไม่ใช่ความปรารถนาในชีวิต

ผมพกความสับสนไม่แน่ใจเช่นนี้ติดตัวไปด้วยขณะเลื่อน
ชั้นเรียนสู่ชั้นมัธยมต้นและชั้นมัธยมปลาย ถึงอย่างไรระบบ
การศึกษาที่วัดผลตามความสามารถอยู่แล้ว มีความสามารถ
ระดับไหนก็ได้เข้าเรียนในโรงเรียนระดับนั้น ผมจึงพยายามแค่
พอให้ผ่านเกณฑ์ แล้วเวลาห้าปีก็ผ่านไปอย่างนั้น เมื่อมาถึง
ชั้นมัธยมหก เพื่อนในรุ่นพากันต่อสู้กับศัตรูในจินตนาการและ

ความเกียจคร้านของตัวเองทุกวัน พวกเขาถอดความไม่แน่นอน
ในอนาคตเข้านอน อ่านหนังสือด้วยความหวาดกลัวต่อวันเวลา
ที่กำลังนับถอยหลัง ขณะที่ผมเพียงแค่อืออึงแซนดิวิชกับนม
มือเข้าไปโรงเรียน หลังเลิกเรียนไปยืมหนังสือการ์ตูนมาอ่านบ้าง
เป็นครั้งคราว ชุกตัวอยู่หลังหนังสือเล่มหนาเพื่อหลบเข้าไป
ในจินตนาการของคนอื่น สุดท้ายสอบติดและได้เข้าเรียนสาขา
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยธรรมดาฯ รู้สึกคล้ายตามหาอะไร
บางอย่างอยู่ แต่แท้จริงแล้วไม่รู้ที่กำลังตามหาอะไร ระหว่างนั้น
ได้ทำงานพาร์ทไทม์หลากหลายประเภท ทั้งพนักงานคิดเงินใน
ร้านอาหารบุฟเฟต์ พนักงานทำความสะอาดสระว่ายน้ำ พนักงาน
ในสำนักงานมหาวิทยาลัย ครูผู้ช่วยโรงเรียนสอนพิเศษภาษาญี่ปุ่น
หลังเรียนจบมหาวิทยาลัยผมตัดสินใจไปท่องเที่ยวและทำงานที่ญี่ปุ่น
ทำตัวเหมือนคนร่อนเร่พเนจรราวกับเนรเทศตัวเองออกไป จากนั้น
ผมก็ได้พบเอมิโกะ และถูกประโยค “อันฉวิณคุง ฉั่นขอโทษค่ะ”
ของเธอทำร้ายจนลึ้มไม่เป็นท่า จวบแค่นั้น

ชีวิตของผมจนถึงตอนนี้ไม่เคยต้องเผชิญการเลือกหรือการ
ตัดสินใจครั้งใหญ่อันยากเย็น ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลให้ต้องพยายาม
มากมายเช่นกัน ถึงอย่างไรรูปแบบของชีวิตก็มีตั่งนับร้อยนับพัน
ชีวิตที่ไม่พยายามอะไรมากก็เป็นหนึ่งในนั้น ไม่ต้องต่อสู้ดิ้นรน
จะเป็นอย่างไรก็ปล่อยให้มันเป็นไป เหมือนกับตัวผมในตอนนี้อยู่
ซึ่งนั่งขัดสมาธิอยู่ตรงมุมห้องที่แสงสว่างส่องมาไม่ถึง กินถั่วพลาง
เปิดอ่านบล็อก เลื่อนอ่านข้อความนับสิบที่ยังไม่ได้ตอบกลับผ่านๆ
ข้อความเหล่านั้นมาจากบล็อกที่ผมสร้างขึ้นตอนเรียน
มหาวิทยาลัย ชื่อว่า ‘บันทึกคนพเนจร’ ตอนแรกผมเพียงคิดว่า

อาจมีคนสับสนเรื่องอนาคตของตัวเองเหมือนผม และคนที่สับสนเหมือนกันก็ควรช่วยเหลือกัน ผมจึงเขียนแบ่งปันประสบการณ์การทำงานสิบกว่าอาชีพลงในบล็อก ดึงดูดให้ชาวบล็อกมาตั้งข้อความและถามคำถามไม่น้อย เช่น เรื่องงานมีอะไรบ้างหาเงินได้เร็วไหม ถ้าถูกนายจ้างโกงต้องทำอย่างไร ระหว่างทำงานอยู่ที่ญี่ปุ่น ข้อความที่ส่งเข้ามายิ่งทวีคูณ มีทั้งเรื่องขอใบอนุญาตทำงานอย่างไร ตอนสัมภาษณ์ต้องระวังอะไรบ้าง สรุปว่าต้องใช้คำสุภาพในภาษาญี่ปุ่นอย่างไรจึงจะไม่เสียมารยาท สาวแดนซากุระชอบผู้ชายได้วันใหม่

ผู้คนมีคำถามวนเวียนใจในชีวิตมากมาย แต่ขณะเดียวกันคำถามเหล่านี้ก็ทำให้สบายใจที่ได้รู้ว่า ผมไม่ได้เผชิญสิ่งนี้อยู่คนเดียว โลกนี้ยังมีคนอื่นนับพันนับหมื่นที่มีคำถามมากมายในชีวิต เมื่อคิดเช่นนี้ก็รู้สึกดีवादตายอีกต่อไป

ข้อความที่ส่งมาช่วงนี้ส่วนมากถามว่าผมยังทำงานที่ร้านซึกะฮารุอยู่หรือเปล่า ตอนมาเที่ยวญี่ปุ่นอยากจะแวะมาหาผมที่ร้าน

“กลับได้วันแล้ว” ผมคัดลอกประโยคนี้อันแล้วได้แปะคำตอบซ้ำๆ ตอบกลับข้อความทั้งหมดเสร็จภายในลมหายใจเอือกเดียว

มีคนถามว่าทำไมช่วงนี้ไม่อัปเดตอะไรเลย รออ่านบทความใหม่ๆ อยู่นะ

“ขอบคุณนะ ช่วงนี้ขอพักก่อน” ผมพูดพลางค่อยๆ พิมพ์ข้อความนี้ลงไป

“เสี่ยวอัน ลูกคุยกับใครอยู่” แม่หิ้วตะกร้าใส่ผ้าที่แห้งแล้วเข้ามาในห้อง และถือโอกาสหยิบกระป๋องถั่วบนโต๊ะที่ผมกินจนเกือบหมดแล้วออกไป เป่ล่าสักระยะ ผมพูดเพิ่มพากับตัวเอง

“ลูกกลับมาจนแค่นี้แล้ว เอาแต่อยู่ในห้องทั้งวัน ได้ไปหางานทำบ้างหรือเปล่า”

“หาลิ” ผมลุกขึ้นมาช่วยแม่พับเสื้อผ้าเพื่อไม่ให้ตัวเองว่างเกินไป ตลอดสองสามนาที่ที่เราสองคนไม่ได้คุยกัน ผมนึกถึงสีหน้าเอมิโกะตอนเอาผ้ามาซักกันประตูของร้านที่ซักสะอาดแล้วกลับไปแขวน เธอฉีกยิ้มพูดว่าบนเนื้อผ้ามีกลิ่นแสงแดด ผมก้มลงดมเสื้อผ้าในมือ กลิ่นเหมือนกับแสงแดดที่เกี่ยวโตหรือเปล่านั้น

“เด็กคนนี่ เอาแต่พูดว่าหาอยู่ แต่ไม่เริ่มหาจริงๆ ลึกที่แม่คุยกับคุณตาหลินี่เรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่พุงนี้ลูกไปช่วยงานที่ร้านท่านก่อนนะ”

ผมหยุดทุกการเคลื่อนไหว “แม่หมายถึงคุณตาหลินี่ คนที่ไม่โง่แถมยังดีอีร์ที่ทำร้านขนมอบอยู่บนถนนขนมอบคนนั้นนะเหรอ”

“ลำบากที่ที่แล้วท่านเพิ่งไล่เด็กฝึกงานออกอีกคนแล้ว ไม่คิดบ้างเลยว่าสมัยนี้หาวัยรุ่นที่อยากมาฝึกเรียนด้วยไม่ได้ง่าย ๆ ไม่ต้องกังวลนะ ในฐานะที่เป็นลูกของแม่ ท่านน่าจะลดความเข้มนวดลงหน่อย ตอนเด็กๆ ลูกชอบกินขนมไท่หยางปิง²ของท่านมากไม่ใช่เหรอ”

“นั่นมันคนละเรื่องกันไหมแม่ ผมเรียนภาษาญี่ปุ่นมาจะทำขนมได้ยังไง”

² หรือขนมพระอาทิตย์ ขนมพื้นเมืองขึ้นชื่อของไต้หวัน นิยมเลือกเป็นของฝากหรือของขวัญในเทศกาลสำคัญ ต้นกำเนิดอยู่ที่เมืองไถจง ทำจากแป้งสาลีและน้ำตาลจากมอลต์ เนื้อสัมผัสคล้ายขนมเปียะ

“ตอนไปญี่ปุ่นลูกก็ทำไปเรียนรู้ไปไม่ใช่หรอ”

“แต่ว่าเขาคือ ‘คุณตาคนนั้น’ เลยนะ”

จริง ๆ ผมต้องเรียก ‘คุณตาคนนั้น’ ว่าคุณตาหลินอี้ เขาเป็นน้องชายคุณตาแท้ ๆ ของผม ได้ยินมาว่าเขาไม่ชอบเรียนหนังสือ จึงเริ่มช่วยงานในธุรกิจขนมอบของที่บ้านตั้งแต่อายุสิบสี่ ตอนนั้นคุณตาของผมซึ่งจักกรยานไปเรียนทุกวัน ส่วนเขาซึ่งจักกรยานไปตะโกนขายขนมที่ตลาด ตอนหลังคุณตาของผมกลายเป็นข้าราชการ ส่วนเขากลายเป็นเชฟทำขนมอบ สืบทอดธุรกิจร้านขนมอบต่อจากที่บ้าน

ตอนคุณตาของผมยังมีชีวิตอยู่ ท่านชอบพูดว่า “คุณตาหลินอี้ของแ่งนะปล่อยวางเรื่องในอดีตไม่ได้ แล้วก็เข้มงวดกับตัวเองเกินไป ถึงได้กลายเป็นคนอารมณ์ร้ายแบบนั้น”

อารมณ์ของคนคนหนึ่งจะแยะได้ขนาดไหนนะหรือ ก็ขนาดที่ว่าแค่มีเรื่องให้ต้องพูดซ้ำสอง คุณตาก็แทบจะคลุ้มคลั่งแล้ว เด็กฝึกงานใหม่นับสิบคนต่างเคยมีประสบการณ์โดนแบ่งสาตใส่หน้าตั้งแต่วันแรกกันทั้งนั้น ทั้งยังถูกข่มขู่ว่าถ้าทำไม่ได้ตามที่สั่งก็ห้ามเลิกงาน กระทั่งเชฟมากประสบการณ์ในร้านก็ยังเคยถูกด่าเพราะเรื่องเล็กเรื่องน้อยจนต้องเดินหนีไปด้วยความโกรธ สถิติสูงสุดคือเชฟและเด็กฝึกงานในร้านพากันลาออกไปหมด เหลือเพียงคุณตาทว่าต่อให้เป็นแบบนั้น เขาก็ยังไม่สนใจแม้แต่หน่อย ยังคงทำขนมหามรุ่งหามค่ำคนเดียว ทนอยู่แบบนั้นสิบห้าวันเต็มกระทั่งเหนื่อยล้าจนล้มป่วย

ตอนเด็ก ๆ ผมชอบเดาจากบทสนทนาของผู้ใหญ่ว่าคุณตาหลินอี้ต้องมีเรื่องอะไรที่ทำให้เขาโกรธมากซ่อนอยู่ในใจแน่ ๆ จึงได้

คอยจ้องหาโอกาสระบายมันออกมา ผมเคยถามแม่ว่า ‘เรื่องในอดีตของคุณตาหลินอ้อ’ ที่คุณตาของผมพูดถึงคืออะไร แต่แม่ไม่เคยตอบตรง ๆ เลย อาจเพราะแม่ก็ไมรู้เหมือนกัน เนื่องจากคุณตาหลินอ้อพูดน้อย คล้ายก่อนนินยักรัที่คนอื่นได้แต่คาดเดา แต่ไม่อาจเข้าถึงแก่นกลางได้เลย

นึกไม่ถึงว่าเวลาผ่านไปหลายสิบปี ไฟโทสะของเขาจะยังคงไม่ดับมอด

“ผมไปลองหางานอื่นดูก่อนดีกว่า เรื่องงานที่ร้านคุณตาหลินอ้อเอาไว้ทีหลังดีไหม”

“ลูกจะทำงานอะไร”

ผมไม่มีคำตอบใดในใจ

“ไปเถอะเสียวอ้น” จากนั้นแม่ก็โยนประโยคสุดท้ายที่พุ่งตรงเข้าไปยังจุดอ่อนที่สุดของผมตั้งแต่เด็ก... “ถึงยังไงลูกก็ไมรู้ว่าอนาคตอยากทำอะไรอยู่แล้ว”

2

คำว่า ‘อนาคต’ นั้นห่างไกลเกินไป ห่างไกลถึงขั้นต่อให้ผมเดินทางไปถึงญี่ปุ่นซึ่งอยู่ห่างจากใต้หวันออกไปสองพันกว่ากิโลเมตร แล้วยังสัมผัสไม่ถึง ทำได้เพียงคลำทางไปที่ละก้าว

แผนการทำงานและท่องเที่ยวที่ญี่ปุ่นของผมเป็นแบบนี้... เริ่มจากฤดูร้อนที่โอซากา ฤดูใบไม้ร่วงที่เกียวโต ฤดูหนาวที่ฮอกไกโด สุดท้ายคือเมืองแห่งความฝันของคนญี่ปุ่น โตเกียว

ผมทำตามแผน ไปทำงานที่ร้านขายยาโกะยากริมถนนในโอซากาสามเดือน เจ้าของร้านชื่อโคอิเกะอายุไล่เลี่ยกับผม เขายืมผมสีทอง ใบหน้าเปื้อนรอยยิ้มสดใสสไตล์โอซากา ต่อให้ยื่นเหื่อท่วมอยู่หน้าเต่าย่างก็ยังคงความหล่อเหลาเปล่งประกายทองอร่ามไว้ได้

เขามักบอกผมว่า “อันจวินคุง คุณจะเป็นแบบนี้ไม่ได้นะ คนหนุ่มควรต้องมีพลังมากกว่านี้”

ดังนั้นสิ่งที่ผมต้องฝึกฝนก่อนเริ่มงานคือการตะโกน “ยินดีต้อนรับครับ!” พร้อมโค้งคำนับเก้าสิบองศาให้คนที่เดินผ่านไปมา แล้วโคอิเกะก็มักจะบอกว่า ดังกว่านี้อีก ดังกว่านี้อีก คึ้นนั้นผมตะโกนคำว่ายินดีต้อนรับไปทั้งหมด 375 ครั้ง ผมโค้งคำนับ

มากเกินไปจนต้องแปะแผ่นบรรเทาปวดรอบเอว

ต่อให้เป็นแบบนี้และโคอิเกะจะเป็นเจ้าของร้าน แต่เขาเหมือนเพื่อนสมัยมัธยมปลายเสียมากกว่า เป็นคนที่ผมสามารถหัวเราะคุยเล่นได้ แต่พอจริงจังขึ้นมาก็สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างไม่ติดขัด ช่วงเวลาที่ใช้ร่วมกับเขานั้นเหมือนบรรยากาศงานเทศกาลฤดูร้อน¹ ในภาพยนตร์ญี่ปุ่น ครึกครื้นและเปี่ยมไปด้วยความทรงจำอันงดงาม

จากฤดูร้อนที่โอซากา ผมเดินทางต่อไปยังเกียวโตในช่วงฤดูใบไม้ร่วง กลิ่นอายของบรรยากาศที่นี่แตกต่างจากโอซากาโดยสิ้นเชิง ห้วงเวลาในเกียวโตให้ความรู้สึกเนิบช้าและนิ่งสงบ เกอิชา² ที่เคยเห็นแต่ในหนังสือเดินผ่านหน้าไป ทำให้ผมอดไม่ได้ต้องเดินตามไป เมื่อก้าวเข้าไปในย่านกิออน³ ผมเห็นอาคารเก่าสไตล์ญี่ปุ่นและทางเท้าที่ปูด้วยหินบนถนนฮานามิโคจิ บรรยากาศไม่เหมือนกับที่โอซากาแม้แต่น้อย ถนนสายนี้ทอดยาวออกไปไกลจนแทบทำให้ผู้คนบนถนนลืมนั่นคือนั่นที่แท้จริงได้เลยทีเดียว เมื่อเดินจนสุดถนน ผมนี้ก็อยากเดินต่อบนถนนอีกสายหนึ่ง จนมาถึงวัดที่เก่าแก่ที่สุดในเกียวโตโดยไม่รู้ตัว วัดน้ำใส⁴ ที่นั่น ผมเห็น

¹ งานเทศกาลที่จัดขึ้นทั่วญี่ปุ่นในช่วงฤดูร้อนเพื่อเฉลิมฉลองเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ฤดูกล หรือบูชาเทพเจ้า

² หญิงที่มีความเชี่ยวชาญด้านศิลปะ สร้างความบันเทิงให้กับแขกด้วยการรำร่า ขับร้อง เล่นดนตรี ไปจนถึงการปรนนิบัติบริการอย่างรื่นเผล่า

³ ย่านประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของเกียวโต

⁴ วัดน้ำใส หรือวัดคิโยมิตสึ วัดชื่อดังในเกียวโต

ต้นเมเปิลสีเขียวชุ่มต้นหนึ่งซึ่งปลายยอดเฟิงเริ่มเปลี่ยนเป็นสีแดง
หย่อมใบเมเปิลสีแดงนั้นถูกแสงอาทิตย์ส่องสะท้อนเจิดจ้า ในห้วง
ขณะนั้น ผมมั่นใจว่าตัวเองมาถึงสถานที่เกิดเหตุในนวนิยายญี่ปุ่น
คลาสสิกเรื่องตำนานเก็นจิ⁵ แล้ว

ผมประทับใจมาก พลันเดินเลี้ยวเข้าตามอารมณ์เข้าไปใน
ตรอกเล็ก ๆ และราวกับฟ้าลิขิตไว้ ผมเห็นผ้าม่านกันประตูสีแดงสด
ลอยพลิวตามลมพอดี เมื่อเดินเข้าไปดูใกล้ ๆ จึงพบว่านั่นคือ
บ้านเคียวมะจิจิระ⁶แบบดั้งเดิมของเกียวโต อาคารสองชั้นทำจากไม้
เป็นหลัก หลังคาสี่เหลี่ยม บันจระจกมีไม้ระแนงบังตาเรียงขัดอย่าง
แน่นหนา บ้านหลังนี้เก็บซ่อนความสุขุมและเรียบง่ายของกาลเวลา
เอาไว้ ป้ายด้านบนมีตัวหนังสือสีทองเขียนว่า 'ชิเกฮารุ' ส่วนบน
ผ้าม่านกันประตูสีแดงสดขนาดใหญ่เท่ากับพื้นที่สองในสามของประตู
มีตัวหนังสือเล็ก ๆ เขียนในแนวขวางว่า 'ก่อตั้งเมื่อปี 1860' ตรงกลาง
ม่านประตูปตราสัญลักษณ์ร้านค้าสี่ขาวทรงกลม ด้านในมีรูป
ดอกคามิเลียบานสะพรั่งอยู่ ทว่าร้านที่ใช้คำว่า 'ฮารุ' ซึ่งหมายถึง
ฤดูใบไม้ผลิเป็นชื่อร้าน ทำไมจึงใช้ดอกไม้ที่บานสะพรั่งในฤดูหนาว
เป็นรูปตราสัญลักษณ์กันนะ

ผ้าม่านกันประตูผืนนี้ทำให้ผมยืนครุ่นคิดอยู่หน้าร้าน

⁵ วรรณกรรมคลาสสิกที่มีชื่อเสียงที่สุดของญี่ปุ่น เขียนขึ้นโดย
มูราซากิ ชิกิบุ ในช่วงต้นศตวรรษที่ 11 ว่าด้วยฮิคารุ เก็นจิ เจ้าชายผู้มีเสน่ห์
และความสามารถ แต่ถูกลดฐานะทางการเมือง เขาต้องเผชิญความรัก
ความสูญเสีย และความซับซ้อนของสังคมชั้นสูงในยุคนั้น

⁶ บ้านไม้แบบดั้งเดิม มีจุดเด่นอยู่ที่โครงสร้างบ้าน มีลักษณะยาวลึก
เข้าไปด้านใน

นานสองนาน จนผมเหลือบไปเห็นประกาศรับสมัครพนักงานด้วยความบังเอิญ ถึงได้รู้ว่าร้านช็อกโกแลตคือร้านขายขนมหวาน อาจเพราะการใช้ชีวิตคนเดียวในต่างแดนทำให้ผมเกิดอารมณ์อ่อนไหวจนหน้ามืดตามัว จึงจ้องมองข้ามคุณสมบัติย่อยที่เขียนอยู่ในประกาศรับสมัครพนักงาน ผมโทรนัดเวลาสัมภาษณ์ คุณนายที่รับสายใช้น้ำเสียงงามสง่าแบบฉบับสาวเกี้ยวโตบอกให้ผมเข้าไปสัมภาษณ์เช้าวันรุ่งขึ้น

“เชิญทางนี้ค่ะ” ตอนไปถึงร้านช็อกโกแลต เมื่อได้ยินเสียงนี้ ผมก็รู้ทันทีว่าเธอคือคุณนายที่รับสายผม เธอสวมชุดกิโมโนสีม่วงอ่อน พาผมเดินผ่านร้านเข้าไปยังห้องด้านหลัง ผู้ชายที่ดูเหมือนเจ้าของร้านนั่งขัดสมาธิรออยู่บนเสื่อทาทามิแล้ว เขาเป็นผู้ชายตัวเล็ก สวมชุดสีม่วงเข้ม เส้นผมสีขาว สีหน้าเคร่งขรึม แฉกกร้าว ตอนอ่านประวัติการศึกษาของผม เขาคว่ำขมวดจนเกือบจะชนกัน

“ชาวไต้หวันหรือ” เขาถามเพียงประโยคเดียว

“ครับ ชาวไต้หวัน” บรรยายภาคีอดีตฉันต้องลดมือไปดึงเสื้อคลุม

“ไม่ได้ กลับไปเถอะ” เขาลุกขึ้นทำท่าจะเดินออกไปทันทีว่าคุณนายรีบออกมาออบกู่สถานการณ์ไว้ เธอดึงสามีไปยังห้องข้างๆ พวกเขากระซิบคุยกันเร็วเร็ว ไม่นานคุณนายก็เดินออกมาคนเดียวด้วยสีหน้าขอโทษขอโพย

“ผมเข้าใจแล้ว ขอขอบคุณครับ” ผมพูด ขณะที่ลุกขึ้นยืนก็รู้สึกว้าวุ่นทั้งสองข้างขาเพราะนั่งนานเกินไป ยิ่งทำให้สภาพดูน่าสงสารกว่าเดิม แต่ไหนๆ ก็มาแล้ว อย่างน้อยผมต้องได้

คลี่คลายคำถามในใจสักเรื่อง ดังนั้นผมจึงหน้าด้านเอ่ยปากถามไปว่า “ขอโทษนะครับ ผมขอถามอะไรหน่อยได้ไหมครับ” เธอพยักหน้า

“ตราสัญลักษณ์ของร้านชิเกฮารุ ทำไมถึงใช้รูปดอกคามิเลียที่เป็นดอกไม้ฤดูหนาวหรือครับ”

เธอสีหน้าตกใจ “เธอดูละเอียดจริง ๆ ถึงแม้ดอกคามิเลียจะเป็นดอกไม้สัญลักษณ์ประจำฤดูหนาว แต่ก็มีหลายสายพันธุ์ที่ออกดอกช่วงฤดูใบไม้ผลิ เจ้าของรุ่นแรกของเราท่านชอบดอกคามิเลียที่บานในฤดูใบไม้ผลิมาก ท่านคิดว่าดอกไม้ที่สามารถอดทนแบ่งบานได้ทั้งฤดูใบไม้ผลิและฤดูหนาวถือเป็นสุดยอดในหมู่ดอกไม้”

นึกไม่ถึงว่าจะมีความหมายลึกซึ้งเช่นนี้ ผมประทับใจมาก แต่ก็ไม่ได้ตอบกลับไป

เราเดินกันเงียบ ๆ กลับมายังส่วนด้านในร้าน พบว่ามีนักท่องเที่ยวจีนกลุ่มหนึ่งกำลังยกไม้ยกมืออธิบายบางอย่างให้พนักงานของร้านฟังอยู่ คุณนายกระซิบถามเสียงเบาว่า เกิดอะไรขึ้น ตอนนั้นเอง คู่รักฝรั่งอีกคู่หนึ่งก็เดินเข้ามาในร้าน และเนื่องจากพนักงานในร้านพูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง จึงยิ่งทำอะไรไม่ได้ ผมหันไปบอกลาคุณนายและความวุ่นวายตรงหน้า

ผมก้าวขายาว ๆ ออกมาจากร้านชิเกฮารุ ด้านนอกแสงแดดเจิดจ้า สายลมเอื่อยพัดเย็นสบาย ช่วงร้อยปีที่ผ่านมา ฤดูใบไม้ผลิเป็นแบบนี้มาตลอดหรือเปล่านะ ผมหันกลับไปมองผ่านม่านกันประตูสีแดงสด จ้องมองดอกคามิเลียอันเป็นจิตวิญญาณของร้านชิเกฮารุ บนตราสัญลักษณ์นั้น ผมจินตนาการถึงดอกคามิเลีย นึกถึงการ

เวียนหมุนนับร้อยครั้ง จากดอกตูมสู่บานสะพรั่ง และกลับไปเป็น
ดอกตูมอีกครั้ง รวากับฤดูใบไม้ผลิที่ไม่เคยโรยรา

เมื่อคิดเช่นนั้น ผมจึงเดินกลับเข้าไปในร้านซีเกฮารุอีกครั้ง
ใช้ภาษาจีนที่คล่องอยู่แล้ว ภาษาญี่ปุ่นที่ฝึกมาอย่างดี และ
ภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นเคยแต่ก็ยังดีกว่าพนักงานในร้านเพื่อสื่อสาร
กับทั้งสามฝ่าย สุดท้ายไค้งค่านับเก้าสิบบงศาเคียงข้างพนักงานร้าน
ส่งลูกค้าทั้งสองกลุ่มกลับไป ใบหน้าของคุณนายในชุดกิโมโน
สีม่วงอ่อนเต็มไปด้วยความพึงพอใจ เธอพูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า
“พรุ่งนี้รับกวเธอด้วยนะจ๊ะ”

ผมเพิ่งรู้ว่าผู้ชายที่มาสัมภาษณ์คือเจ้าของร้านซีเกฮารุ
รุ่นปัจจุบัน ชื่ออิมานิชิ เอย์ ส่วนคุณนายอิมานิชิเป็นภรรยา
ของเขา เธอทำให้ผมได้เข้ามาทำงานในร้านซีเกฮารุ ที่ซึ่งกระทั่ง
คนญี่ปุ่นยังยากจะย่างก้าวเข้ามาได้

3

เมื่อนึกย้อนถึงความกระวนกระวายใจตอนจะเริ่มทำงานที่ร้าน
ซิเกฮารุ วันนี้ที่กำลังจะไปหาคุณตาหลินอีกก็นับว่าตื่นเต้นไม่แพ้กัน
ความทรงจำของผมที่มีต่อร้านขนมอบนั้นหยุดอยู่ที่วัยประถม
จำได้เพียงร้านตั้งอยู่บนถนนขนมอบใกล้ๆ สถานีรถไฟไทจง¹
เมื่อก่อนแม่จะจูงมือผมนั่งรถไฟไปแล้วเดินต่ออีกนิด เดินผ่าน
ห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัยที่สุดในตอนนั้น บางครั้งถือโอกาส
แวะไปซื้อผ้าที่ร้านขายผ้า หรือไม่ก็ซื้อชาสมุนไพรผสมอมหวาน
ให้ผมดื่มแก้หวัด

ความทรงจำเหล่านี้ช่างห่างไกลเหลือเกิน ทำให้ผมซึ่ง
ขี่รถมอเตอร์ไซด์มาถึงด้านหน้าสถานีรถไฟรู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลง
ของยุคสมัย ทว่ากลับทำได้เพียงยืนอิงอยู่กับที่ สถานีรถไฟที่คุ้นเคย
กลายเป็นสถานีเก่าเลิกใช้งานแล้ว ส่วนที่ดินเปล่าด้านซ้าย
กลับกลายเป็นอาคารสถานีใหม่ อ้อ นึกออกแล้ว ผมเคยได้ดู
ภาพข่าวพิธีเปิดสถานีใหม่นี้ ตอนนั้นเอมิโกะเห็นข่าวก่อนผม
ด้วยซ้ำ

¹ เมืองหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ตอนกลางของไต้หวัน

“อันฉวนฉวน นี่คือบ้านเกิดของคุณไช่ใหม่” เธอถือโทรศัพท์ในมือ ภาพสถานีรถไฟใต้ดินที่ชาวญี่ปุ่นสร้างไว้เมื่อหนึ่งร้อยปีก่อนปรากฏขึ้นบนหน้าจอเล็กๆ ถึงแม้ภาพขาวจะล้นเพียงไม่กี่วินาที แต่เราก็ได้เห็นจัตุรัสหน้าสถานีอัดแน่นไปด้วยฝูงชนที่อยากมาบอกเล่าสถานีเก่า ตอนนั้นทั้งผมและเอมิโกะราวกับยืนอยู่บนทางแยกของประวัติศาสตร์ ณ รอยต่อการเปลี่ยนผ่านของยุคสมัย มีส่วนร่วมในจุดจบของสถานีเก่าและจุดเริ่มต้นของสถานีใหม่

เออาละ เลิกคิดได้แล้ว ผมตีสติกลับมา เดินตามทางจากผู้คนบนถนนไปเรื่อยๆ ในที่สุดก็หาถนนชนมอบเจอ ผมจำร้านขนมของคุณตาได้ตั้งแต่แวบแรกที่เห็นจากไกลๆ บ้ายร้านซึ่งถูกแสงแดดแผดเผาจนซีดจางยังคงมีตัวหนังสือตัวใหญ่เขียนว่า ‘หยางจื่อถั่ง’²

ขนมไต่หยางปิงของคุณตาจะยังอร่อยเหมือนตอนเด็กๆ ไหมนะ

ห้วงเวลาภายในร้านหยางจื่อถั่งราวกับถูกสะกดให้หยุดนิ่ง ข้าวของภายในร้านยังคงจัดวางเหมือนเคย เมื่อเดินผ่านประตูเข้าไป กำแพงด้านขวามีภาพวาดจีนดั้งเดิมรูปดอกกล้วยไม้แขวนอยู่ กลีบดอกไม้สีม่วงดูเหมือนกำลังลอยพลิว ใบไม้เรียวยาวสีเขียวเข้มคล้ายสายน้ำไหล ส่วนด้านซ้ายเป็นตู้กระจกรูปตัวแอลแบบดั้งเดิม ด้านในมีกล่องบรรจุขนมเรียงราย ทั้งขนมไต่หยางปิง ขนมเหล้าผอปิง³ ขนมเฟิงหลี่ชู่⁴ ขนมชงจื่อชู่⁵ ขนมด้านหวงชู่⁶

² หรือขนมเปี๊ยะกรรยา ขนมท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงในประเทศจีน โดยเฉพาะในจินตองใต้ ที่มาจากตำนานที่กรรยาทำขนมสูตรพิเศษ แล้วสาบิ้นำไปขายจนโด่งดัง มีลักษณะเป็นแป้งพายบางกรอบสอดไส้ที่มักทำจากมอลต์ น้ำตาล ถั่ว และเมล็ดงา